

*Vt sumus
in his di-
tionibus
Britannico
Glossario
Guil. Salis-
burii, & a-
lio veteri
M. S.*

thoribus quæ possumus, veterum Gallorum verba, tanquam tabulas è naufragio (cum ea lingua oblivionis fluctibus jam submergatur) colligamus, & conferamus. Plurima enim non ægrè, & violenter, sed facillimè, & nulla fere conversione, cum nostris Britannicis & sono & sensu consonare videbimus.

Divona Deorum fontem Gallica lingua significasse author est Aufonius in illo versu, de fonte apud Burdigalam;

Divona.

Divona *Celtarum lingua fons addite Divis.*
Deum vero *Dryw* & fontem *Vonan* vocant Britanni nostri, ex quibus coalescit *Divonan*, & Latina analogia metri gratia *Divona*.

Taranis.

Iovem, qui à tonitru Græcis *Βρονταϊος*, & Latinis *Tonans*, sub *Taranis* nomine Gallis cultum fuisse non pauci scriptores memorantur. *Taran* autem Britannis tonitru denotat, qua etiam significatione Germani Iovem *Tbonder* dixisse videntur. Diem enim Iovis *Tbonderdach*, id est *Tonantis diem* vocant.

Hesius.

Deum alium habuerunt Galli *Hesum* Lucano, *Heum* Lactantio dictum, Anubim latrantem author *Queroli* vocavit, quod canina forma pingetur, & *Huad* canem Britannis nostris significat.

Teutates.

Mercurium sub *Teutatis* nomine Gallos ut artium inventorem, & itinerum ducem coluisse certissimum est, & *Divy Taith*, itineris Deum Britannicè sonat. Quodque Mercurius Platoni in *Phædro* & *Philebo* *Theut* appellatur, non melatet. Scio tamen esse qui *Teutamem* eundem esse qui *Tacito* Germanorum *Tuisco*, Martemque volunt, & nos Germanorum sobolem diem *Martis* inde *Tuesday* nominare. De his tribus Gallorum *Diis*, tres habe, si placet, *Lucani* versiculos:

Tuesday Lib. 1.

*Et quibus immittis placatur sanguine divo
Teutates, horrensque feris altaribus Hesius,
Et Taranis Scythice non mitior ara Dianæ.*

Dusii.

Dæmonas incubos à Gallis *Dusios* nuncupatos fuisse quia assidue immunditiam illam peragant, authores sunt *Divus Augustinus*, & *Isidorus*: quod verò assiduum & diurnum *Dyth* Britannis etiam nunc dicitur.

Lenæ.

Scribit *Pomponius Melæ*, *Antistites* cujusdam Gallici numinis perpetua virginitate sanctas Galli *Senas* vocant. *Lenas*, ego si ausim, legere malim. Virgines enim sacras, quas *Moniales*, & *sanctimoniales* nunc dicunt, Britanni (ut est in antiquo *Glossario*) *Leanes* vocarunt, unde vetustissimum inter Britanos *Monialium* nonasterium *Lean-minister*, nunc *Lemster* dictum nomen traxit.

Gæssata.

Galli, inquit *Polybius*, milites conductitios *Gæssatas* suâ linguâ nominarunt: servos verò conductitios *Gæssin* Britanni nunc appellant.

Gessi.

Viri fortes, scribit *Servius*, Gallis *Gessi* nominabantur, & *Guassdewr* idem Britannis sonat, quod Latinis vir fortis & strenuus.

Gessum.

Huc etiam referri potest *Gesum* quod proprium fuit telum Gallorum, ut pilum Romanorum, & framea Germanorum. Sed de hoc statim.

Cærua.

Vt *Phalanx* Macedonum, sic *Caterva* propriè Gallorum legio erat, uti videre est apud *Vegetium*. Nec hoc Britannis exolevit, qui turmam *Caturfa*, & bellum *Kad*, & belli robur quod in legione positum *Kaderne* vocitant, & *Caterva* in nonnullis *Vegetii* exemplaribus concipitur.

Ad hoc *Kad* etiam *Cateja* quod teli bellici apud Gallos genus erat, ut habet *Isidorus*, non incommodè referri potest.

Cateja.

Gessa telum Gallicum, hastam virilem interpretatur *Servius*, cui affine Britannum *Cerhilou* videtur, quod fudes præustas, & semen bellicosum interpretatur *Ninnius*.

Gessa.

Galli, quos *Brennus* in Græciam duxit, equestris pugnae institutionem quæ ex tribus equis constabat, *Patriâ voce*, inquit *Pausanias*, *Trimarciam* nominarunt, equum enim *Marcam* appellarunt: quod purum putum Britannicum est eadem significatione. *Tri* enim tres & *March* equum significat.

Trimarcia.

Eodem libro prodit *Pausanias*, Gallos scuta patria *Thireos* vocasse, quæ hodie etiam *Tarian* Britanni nominant.

Thireos.

Cæsar in *Ephemeridibus* suis scripsit, ut est apud *Servium*, Cum ab hoste in Gallia raptus equo ejus portaretur armatus, occurrit quidam de hostibus qui eum nosset, & insultans ait, *Cetos Cæsar*, quod Gallorum lingua dimitte significat, & *Geduch* idem Britannicè denotat.

Cetos.

Rbeda Gallorum vocabulum, inquit *Quintilianus*, ejusdem est significationis, cujus apud Latinos *Caruca*, id est, *Curru*. Hoc Britannica lingua nunc non agnoscit, in usu tamen Britannis fuisse *Rbediad* pro cursu, *Rbedec* currere, & *Rbedesca* curriculum demonstrant, quæ ex eadem esse traduce, non est cur quispiam dubitet. Nec absurdum erit *Eporédiam* *Salassorum* civitatem hinc deducere, quam sic dictam ab equorum domitoribus scribit *Plinius*.

Rbeda.

Eporédia.

Aliud vehiculi genus utrique genti in usu fuit, quod uno vocabulo *Covinum*, ejusque aurigam *Covinarium* dixerunt. Licet vero hoc nomen cum ipso vehiculo evanuerit, ejus tamen primitivum, ut ita loquar, apud Britanos remanet, quibus *Kovain*, in vehiculo vehere significat.

Covinum.

Essedum item Gallicum erat vehiculum vel potius curru bello accommodatus, quem *Propercius* etiam cum *Cæsare* Britannis tribuit.

Essedum.

Esseda celatis siste Britannia jugis.

Circius, ventus est nomine notissimus, cui *Divus Augustus* templum in Gallia & vovit, & fecit. Vocem autem esse Gallicam *Phavorinus* natione Gallus apud *Agellium* ostendit. *Nostri*, inquit, *Galli ventum ex sua terra flantem, quem sevisimum patiuntur, Circium appellant à turbine, opinor, ejus & vertigine*. Hunc omnium ventorum impetuosissimum & violentissimum esse constat: *Cyrch* autem impetum & violentiam Britannis significat, ut eorum *Litania* videre est.

Circium.

Alpibus Penninis, quæ *Cæsari* summæ sunt *Alpes*, nomen inditum scribit *Livius*, non ab *Anibale Pœno*, sed ab eo quem summo sacratum vertice *Penninum* montani Galli nominarunt; *Pen* vero summities montium etiamnum Britannis vocantur, unde *Pen-mon maur*, *Pendle*, *Pen*, *Pencobcloud*, & *Pennigent* montes apud nos editissimi nomen invenerunt, nec aliunde nomen est *Appennino Italia*.

Penninum.

Appenninus.

Civitates Gallia quæ Oceanum attingunt, *Armoricas* Gallorum consuetudine appellari scribit *Cæsar*, quibuscum Britanni eadem voce eadem in re conspirant; *Ar-mor* enim ad mare, vel

Armorica.